

[Holstein.]

danne Oplysninger findes ikke og kan ikke udtrages af den Prioritetsstatistik, der udarbejdedes i 1928, og som omfatter Tiden, indtil den nugældende Ejendomsskyldvurdering traadte i Kraft den 1. Januar 1927, ligesom denne Prioritetsstatistik heller intet oplyser om Pantegældens Tilvækst i de egentlige Deflationskriseaar, efter at Parikronen var gennemført. Et saadant Materiale synes mig uundværligt, hvis man nogenlunde klart skal kunne bedømme Værdien og Rækkevidden af de Henstandsforslag, som Partiet Venstre har forelagt, og endnu mere, saafremt det viser sig paa krævet at tage midlertidige Henstandsforanstaltninger under Overvejelse udover dem, der, som sagt, allerede indeholdes i det af Regeringen med konservativ Støtte gennemførte Kriseforslag. Vi handler paa dette Omraade mere eller mindre i Blinde, naar saadan statistisk Underretning savnes, og denne Mangel vil blive særlig følelig, naar Spørgsmaalet om den nye Guldkrone nærmer sig sin Afgørelse. Jeg ser ikke rettere end, at det vilde være forholdsvis let at tilvejebringe det fornødne Materiale, og at det hurtigt kan søges fremskaffet ved Hjælp af Skemaer fra Landbrugsministeriet til Udfyldning af Sogneraadene. Det er ikke uoverkommeligt for Sogneraadene at fremskaffe disse prioriteringsstatistiske Oplysninger i en nærmere Fremtid, og den Bekostning, det vil medføre, er for intet at regne i Sammenligning med den Betydning, det har til rigtig Vurdering og Bedømmelse af Landbrugets Gældsproblem og den Løsning af dette, som Regering og Rigsdag vel kan udsætte, men ikke undgaa. Saafremt den højtærede Landbrugsminister vil give Tilsagn om ad administrativ Vej at søge disse haardt tiltrængte statistiske Data fremskaffet, skal jeg ikke spille Tid med at fremsætte det af mig indgivne Lovforslag desangaaende, men saafremt den højtærede Landbrugsminister afviser denne min Henstilling, vil jeg fremsætte Forslaget og lade Tinget afgøre, hvorvidt det er rimeligt og forsvarligt i den nuværende økonomiske Situation at sidde et saadant Krav overhørig.

Efter hvad jeg imidlertid underhaanden har bragt i Erfaring, skulde man, skønmæssigt taget, kunne regne med, at det danske Landbrugs Pantegæld fordeler sig omtrent paa følgende Maade: 2 238 000 000 Kr., det vil sige 66 pCt. af den hele Pantegæld, paa Kreditforeninger, 75 Mill. Kr. paa Hypotekforeninger, ca. 750 Mill. Kr. eller godt 21 pCt. paa Sparekasserne og 350 Mill.

Kr. eller ca. 10 pCt. paa anden Pantegæld. Det vil med andre Ord sige, at saafremt man regner med, at Sparekassernes Pantefordringer og den øvrige private Prioritetsgæld fordeler sig med lidt over Halvdelen paa Førsteprioriteter og Resten paa Andenprioriteter, vilde det samlede Beløb af sekundære Prioriteter andrage ca. 600 Mill. Kr. Det vil sige, at et Aars almindelig Henstand med Renter og Afdrag af disse sidste vilde udkræve en Støtte fra det offentlige i Form af et Laan paa godt 30 Mill. Kr., og at et Aars almindelig Henstand med Renter af Førsteprioriteter vilde kræve ca. 110 Mill. Kr. Men for Sønderjyllands Vedkommende udgør 5 pCt. af den hele Prioritetsgæld kun ca. 16 Mill. Kr. og af Førsteprioritetsgælden alene kun ca. 10 Mill. Kr. Et Aars Henstand vilde her i hvert Fald være en saare overkommelig Hjælpeforanstaltning og af stor Betydning i det meget kritiske Aar 1932. Hvis man regner med, at Valutapolitikken af December 1924 ikke mere gentager sig her i Landet, og man altsaa tør betragte det alene som et Tidsspørgsmaal, naar Landbrugets Rentabilitet væsentlig forbedres, indser jeg ikke, at Ulemperne og Farerne ved en mere eller mindre omfattende midlertidig Henstand i Overgangstiden skulde være værre og skadeligere for Samfundøkonomien end de katastrofale Forhold, der vil blive Følgen, hvis den nuværende Tilstand faar Lov at fortsætte blot et Aar til uden Tilvejebringelse af Hjælpeforanstaltninger til Landbruget udover den ved Kriseforliget vedtagne, for Sønderjyllands Vedkommende nu suppleret med nogle Forstrækninger til Hypoteklaanefonden.

Hvad man end vil mene, for saa vidt angaar det danske Landbrug i Almindelighed, ser jeg ikke rettere end, at Spørgsmaalet for den sønderjydske Landbostands Vedkommende aldeles ikke lader sig afmærke med Smaaindrømmelser, men trænger sig paa med et saavel økonomisk som socialt og nationalt dybt alvorligt Memento, som Danmarks Regering og Rigsdag aldeles ikke kan forsvare at sidde overhørig eller være bekendt at spise af med nogle Skillinger. De sønderjydske Landsdele har ikke i mindste Maade haft Del i de Fortjenester, der under Krigen strømmede ind i Danmark, men Landsdelenes Befolkning er derimod med til at bære alle Byrderne fra hin Tid, og hvad værre er, den lider i langt haardere Grad end det øvrige Danmark under Følgerne af de Fejl, der den Gang blev begaaet. De fleste havde ventet et stærkt Prisfald efter Fredsslutningen, naar Produktionen kom i Gang,